

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI:NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
COĞRAFYA DERSİ 12. SINIFLAR (4 SAAT)
2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SORULARI
CEVAP ANAHTARI

Okulunuzun Adı

.....
.....
.....

Sınav süresi **40** dakikadır.

12.2.12. Tarihî ticaret yollarını Türkiye'nin konumu açısından değerlendirir.

1. Tarihi İpek Yolu güzergâhının Anadolu topraklarından geçmesinin nedenlerinden üç tanesini yazınız.

(3 x 5 = 15 PUAN)

- Anadolu'nun tarih boyunca yaşam ve yerleşim yeri olması
- Anadolu'da sürekli güçlü ve zengin devletlerin hüküm sürmesi
- Anadolu'nun Asya ve Avrupa arasında adeta bir köprü görevi görmesi
- En kısa mesafenin Anadolu topraklarının kullanılması ile elde edilmesi
- Coğrafi şartların (dağlar, göller vb.) yolun Anadolu topraklarından geçmeye zorlaması.

12.2.14. Türkiye'deki doğal ve kültürel sembollerin mekânla ilişkisini açıkla.

2. Aşağıdaki illerimizi simgeleyen, onu diğer yerleşmelerden ayıran ve onunla özdeşleşen sembollere birer örnek yazınız. (10 x 1 = 10 PUAN)

• Edirne	Selimiye Camii ve Külliyesi	• Kars	Ani Arkeolojik Alanı
• Karabük	Safranbolu Şehri	• Bursa	Bursa ve Cumalıkızık
• Nevşehir	Göreme Millî Parkı ve Kapadokya	• Konya	Çatalhöyük Neolitik Alanı
• Denizli	Hieropolis-Pamukkale	• Çorum	Hattuşa: Hitit Başkenti
• Şanlıurfa	Göbeklitepe	• Adıyaman	Nemrut Dağı

12.2.17. Turizmin Türkiye ekonomisindeki yerini değerlendirir.

3. 2019 yılında ortaya çıkan ve kısa bir sürede tüm dünyayı etkileyen COVID-19 pandemisinin Türkiye turizmine nasıl bir etkisi olmuştur, yazınız. (15 PUAN)

Pandemi nedeniyle hem Türkiye'de hem de tüm dünya'da uygulanan sosyal mesafe, karantina, sokağa çıkma yasağı gibi önlemler turizm sektörünü 2020 yılında neredeyse durma noktasına getirmiştir.

Pandemi sürecinde yabancı turist sayısı Türkiye'de %72 oranında azalarak 51,8 milyon kişiden 15,8 milyon kişiye düşmüştür. Buna bağlı olarak da turizm gelirlerimiz 34,5 milyar dolardan 12 milyar dolar seviyesine gerilemiş ve ülkemiz önemli ölçüde gelir kaybetmiştir.

Sonraki sayfaya geçiniz.

12.3.3. Tarihsel süreçte Türkiye'nin jeopolitik konumunu değerlendirir.

4. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra Türkiye'nin yakın çevresinde jeopolitik konumu üzerinde etkili olan hangi siyasi değişimler yaşanmıştır? Dört madde halinde yazınız. (4 x 5 = 20 PUAN)

- Sovyet Rusya'nın dağılması ile soğuk savaş döneminin sona ermesi.
- Bazı Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanmaları.
- Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Doğu'da yeni devletlerin kurulması.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulması.
- Türkiye'nin uluslararası alanda birçok ekonomik, askerî ve siyasi örgüte üye olması.
- Azerbaycan - Ermenistan savaşının başlaması ve sona ermesiyle Zengezur koridorunun açılması.
- Komşularında yaşanan iç karışıklıklar ve iç savaşlar.

12.3.5. Türk kültür bölgeleri ile ülkemiz arasındaki tarihî ve kültürel bağları açıkla.

5. Günümüzde Türkiye ile bağımsız Türk devletlerinin hangileri arasında milli birlik ve kültürümüzü muhafaza edecek çalışmalar yapılmaktadır? (5 x 2 = 10 PUAN)

Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan

12.3.7. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde etkili olan faktörleri açıkla.

6. Gayri safi yurt içi hâsıla (GSYH), bir ülkenin sınırları içinde belirli bir zaman diliminde üretilen tüm bitmiş mal ve hizmetlerin toplam parasal veya piyasa değeridir. GSYH oranı, ülkelere ait kalkınma düzeyinin belirlenmesi üzerinde etkilidir. Ancak "Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde GSYH (Gayri safi yurt içi hâsıla) tek başına yeterli değildir."

Tırnak içerisinde ve altı çizili olarak verilen sözü açıklayınız. (20 PUAN)

GSYH'de yüksek paya sahip olan pek çok ülkede yaşam kalitesinin düşük olması, gelir dağılımındaki adaletsizlik ve çevre koşullarının yetersizliği gibi durumlar gözlemlenmektedir. Yine bu ülkelerin bir kısmında insani gelişme endeksinin de düşük olduğu bilinmektedir.

Bu nedenler gelişmişlik anlamında GSYH'nin tek başına yeterli olmadığını göstermektedir.

12.3.9. Ülkelerin bölgesel ve küresel ilişkilerini doğal kaynak potansiyeli açısından değerlendirir.

7. Venezuela, 302,8 milyar varillik kapasitesiyle dünyanın kanıtlanmış en büyük petrol rezervine sahip ülkedir. Ancak ülke, 2020 yılı verilerine göre petrol üretiminde 24. sırada yer almaktadır.

Venezuela'nın kendi petrolünü çıkarıp dünya'ya ihraç edememesinin sebebi nedir? (10 PUAN)

ABD ile yaşadığı siyasi ve ekonomik anlaşmazlıklar nedeniyle ABD ambargo (yaptırım) uygulamaktadır. Hatta diğer ülkelere de Venezuela'ya yaptırım uygulamaları için baskı yapmaktadır. Bu nedenle Venezuela petrolünü çıkarıp satamamakta ve varlık içinde yokluk çekmektedir.

*** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan il zümre öğretmenler kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 3. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.